

Katowice, 11.07.2025

Prof. dr hab. Renata Dampc-Jarosz

Uniwersytet Śląski

Wydział Humanistyczny

Instytut Literaturoznawstwa

**Opinia o dorobku naukowym oraz o pozostałych osiągnięciach pani dr KATARZYNY
CHLEWICKIEJ przedstawionych jako podstawa oceny w postępowaniu o nadanie
stopnia naukowego doktora habilitowanego**

Informacje ogólne o Habilitantce

Droga rozwoju naukowego Pani dr Katarzyny Chlewickiej związana jest z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie uzyskiwała kolejne tytuły i stopnie naukowe – w roku 1997 magistra filologii germańskiej na podstawie pracy dyplomowej pt. „Die Revolution im Roman *Die Familie Seldorf* von Therese Huber“ (pod kierunkiem prof. dr. hab. Karola Sauerlanda), a następnie w roku 2005 doktora nauk humanistycznych, broniąc dysertacji pt. „»Uns ist die Kunst ein schöner Zeitvertreib«. Leben und Schaffen Susanne von Bandemers (1751-1828)“ (promotor: prof. dr. hab. Horst Hartmann). Obie prace wyznaczyły krąg zainteresowań badawczych Habilitantki, który skupia się na czasopiśmiennictwie i literaturze wieku XVIII i pierwszej połowy XIX.

Po ukończeniu studiów Pani dr Chlewicka została zatrudniona w Katedrze Filologii Germańskiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu jako asystentka, od 2009 pracuje natomiast w macierzystej uczelni na stanowisku adiunkta, najpierw w Katedrze Filologii Germańskiej, a następnie po jej przekształceniu w Katedrze Literatury, Kultury i Mediów Niemieckiego Obszaru Językowego Instytutu Literaturoznawstwa. Przez kilka lat była także zatrudniona w Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy.

1. Ocena osiągnięć naukowych Habilitantki, w tym zgłoszonego we wniosku awansowym głównego osiągnięcia

Pani dr Katarzyna Chlewicka jest autorką dwóch monografii, 10 artykułów w czasopismach punktowanych (w tym dwóch sprzed doktoratu), 12 rozdziałów w monografiach wieloautorskich, 3 recenzji oraz kilku prac o charakterze sprawozdawczo-tłumaczeniowym.

Choć nie jest to dorobek obszerny i brakuje w nim niektórych form rozwoju naukowego, jak na przykład redakcji czy współredakcji monografii wieloautorskich, cechuje go jednakże konsekwencja badawcza, niekwestionowane znanstwo podjętych tematów i solidność ich realizacji, wynikająca z nienagannego opanowania warsztatu analityczno-bibliograficznego. Znacząca większość dorobku publikacyjnego ukazała się po doktoracie; wpisuje się on ściśle w ramy czasowe XVIII wieku i pierwszych trzech dziesięcioleci wieku XIX. Zaszczepiona jeszcze podczas studiów pasja dla tego okresu wydaje się być od ponad dekady świadomie pielęgnowana, ale także poszerzana o nowe aspekty badawcze. Punkt wyjścia do badań Pani dr Chlewickiej nad wiekiem XVIII i XIX stanowiła literatura kobiet tego okresu, w szczególności twórczość Therese Forster-Huber i Susanne von Bandemer. Tej ostatniej Habilitantka poświęciła monografię pt. „»Uns ist die Kunst ein schöner Zeitvertreib«. Leben und Schaffen Susanne von Bandemers (1751-1828)» (2010), która stanowi preludium do jej późniejszych badań nad tekstami źródłowymi i archiwaliami. Należy podkreślić, że była to rozprawa pionierska, której atrybutem po dzień dzisiejszy jest dotarcie do danych biograficznych tej niemieckiej pisarki, której twórczość rozciąga się pomiędzy późnym oświeceniem, wczesnym romantyzmem a realizmem. Pani dr Chlewicka z precyzją zrekonstruowała bowiem – w oparciu o dostępne dane archiwalne i rozproszone opracowania historyczno-literackie – koleje życia Susanne von Bandemer, odtwarzając jednocześnie sieć powiązań pomiędzy nią a innym twórcami/twórczyniami przełomu XVIII i XIX w. Nie tylko to założenie badawcze zostało przeprowadzone z powodzeniem, podobnie ocenić można także dokonaną w kolejnych rozdziałach monografii analizę i interpretację działalności literacko-artystycznej Susanne von Bandemer, znanej w XIX wieku głównie jako autorka wierszy, ale także kobiecej powieści sentymentalnej czy dramatów. Pani dr Chlewicka, wykazując się dużą znajomością literatury prymarnej i sekundarnej, umiejętnie wpisała dokonania tej jednej z wielu ówczesnych niemieckojęzycznych pionierek pióra w kontekst historyczno-literacki epoki, opierając się na metodologicznych założeniach hermeneutyki, teorii estetyczno-recepcyjnych oraz komparatystycznych. Przyjęta strategia interpretacyjna i jej powodzenie wynikają z rzetelnej interpretacji tekstu wyjściowego. Z racji, że sama zajmuję się literaturą kobiet tego okresu, przeczytałam monografię doktorską pani Chlewickiej z dużym zainteresowaniem i uznaniem dla sposobu ujęcia tematu. Wyrażam jednocześnie ubolewanie, że monografia nie spotkała się przed piętnastoma laty z bardziej wzmoczoną recepcją, być może za sprawą wyboru mało znanego wydawnictwa. Moje skupienie na dysertacji pani dr Chlewickiej nie wynika jedynie z faktu podejmowania tożsamyh tematycznie i metodologicznie badań, ale dlatego, że chcę zwrócić uwagę na konsekwentnie prowadzony i rozwijany warsztat badacza tekstów epok

dawnych i archiwaliów. Początki tych udanych eksploracji uwidocznione zostały już bowiem w dysertacji, a następnie w pełni ukazane w monografii habilitacyjnej. Zarówno w pierwszej, jak i w drugiej pracy naukowej, mamy do czynienia z na wskroś udanym opisem źródeł, ich każdorazowym kontekstualnym umocowaniem, refleksją na temat recepcji i możliwości wykorzystania w przyszłości. Rozprawa habilitacyjna nie jest jednakże – co oczywiste – mechanicznym powtórzeniem zdobytych na wcześniejszym etapie badawczym umiejętności. Wyrasta ona z systematycznie rozbudzanych, pogłębianych i pielęgnowanych pasji dla kultury regionu i zachowania jego szczególnego „depozytu” (J. J. Lipski). Już tylko z tych dwóch powodów jawi się ona jako cenna: po pierwsze jako efekt pracy ze źródłami, po drugie jako monografia poświęcona tematyce regionalnej, w szczególności polsko-niemieckim relacjom kulturowym na terenie pogranicza.

Przechodząc do oceny głównego osiągnięcia Habilitantki – monografii „Presse als Medium des Kulturtransfers. Das Journal »Thornische Nachrichten von gelehrten Sachen« (1762-1766) im preußisch-polnischen Kulturraum” (Paderborn: BRILL/Schöningh 2024) – należy stwierdzić, że oceniana monografia ma jednorodną strukturę, składa się z wprowadzenia, czterech rozdziałów, podsumowania, bibliografii oraz dwóch aneksów: spisu wydawanych w omawianym okresie periodyków i osób. Dwa pierwsze rozdziały, o charakterze historyczno-teoretycznym, stanowią wprowadzenie do zagadnienia, dwa pozostałe, obszerniejsze, uchodzić mogą za trzon monografii, która stawia sobie za cel umiejscowienie toruńskiego periodyku w polsko-niemieckiej przestrzeni kulturowej pogranicza ze szczególnym wskazaniem na dokonujący się w nim i za jego sprawą transfer kulturowy. Ukazujące się w latach 1762-1766 czasopismo krytyczno-recenzenckie należało do 60 periodyków w języku niemieckim, które z różną częstotliwością wydawane były na terenie Prus Królewskich w pierwszej połowie XVIII wieku, z czego 40 w Gdańsku, a 11 w Toruniu. Z racji zmiennych uwarunkowań geopolitycznych, a przede wszystkim po wcieleniu tego regionu do Prus po rozbiorach Polski, formy życia kulturalnego skierowane na wzajemne oddziaływanie współistniejących kultur nie doczekały się należytego ujęcia badawczego, co sprawia, że monografia Pani dr Katarzyny Chlewickiej stanowić może i stanowi ważne uzupełnienie wiedzy na temat polsko-niemieckich kontaktów kulturowych, historii Torunia i asymetrycznego rozwoju prasy polskiej i niemieckiej w wieku XVIII. Słusznie decyduje się Autorka monografii na badania polihistoryczne nad „Thornische Nachrichten”, zgodnie z charakterem samego czasopisma, włączając w nie informacje i narzędzia innych dziedzin niż literaturoznawstwo czy medioznawstwo. Pierwszy rozdział zawiera starannie przygotowane diachroniczne ujęcie stanu badań w Polsce od czasów,

gdy czasopismo się ukazywało aż po współczesność. Autorka sprawnie charakteryzuje zasługi poszczególnych polskich badaczy na tym polu (np. K. Estreichera, S. J. Czarnowskiego, S. Jarkowskiego, A. Bar, Z. Młynarskiego, J. Łojka, S. Salmonowicza czy D. Hombek i in.), wskazując w oparciu o bogatą literaturę sekundarną na ewolucyjny charakter obranego problemu badawczego oraz jego aktualność. Drugi rozdział skupia się na monograficznej charakterystyce periodyku, okolicznościach jego powstania, twórcach i specyficznym recenzenckim charakterze, odbiorcach, występujących w nim gatunkach i tematyce. Rozdział trzeci cechuje już uszczegółowienie tematyki zasygnalizowanej w części drugiej. Zaproponowana przez Autorkę charakterystyka składa się z informacji na temat częstotliwości ukazywania się czasopisma, layout, nakładu, wydawców i współpracujących z nimi drukarniach, twórców (w szczególności J. G. Willamovie) i odbiorców. Założenie, że monografia skierowana jest do zarówno znawców tematu, jak i laików, wyjaśnia oszczędne przedstawienie problemu, choć to właśnie w tym rozdziale zdaje się być miejsce na szczegółowe zestawienie numerów, ich tematycznych przekrojów, czy uwzględnienie ilościowego i jakościowego rozłożenia wiedzy w poszczególnych numerach. Monografia zyskałaby przez taką pogłębioną analizę jeszcze mocniej na znaczeniu, gdyby Autorka – oprócz bardziej szczegółowej deskrypcji zawartości – dołączyła do niej katalog zawierający informacje na temat poszczególnych roczników, ich objętości, nazwisk, zjawisk oraz gatunków w nich występujących. Po lekturze całej monografii wydaje się konieczne wskazanie, że umieszczenie po rozdziale 2 od razu rozdziału 4, poświęconego recenzjom, nie byłoby chyba bezzasadne, gdyż dzięki temu dopełniłoby się przedstawienie czasopisma, jego pełnej treści i językowych rozwiązań. Zmiana układu pracy i przejście od razu do głównego zadania czasopisma (recenzje, krytyka) przyniosłoby efekt porządkujący, jednocześnie przygotowujący na analizę wymiany kulturowej pomiędzy Polską a Prusami Królewskimi, co jawi się z punktu widzenia funkcjonowania czasopisma jako temat mniejszej rangi, choć oczywiście komparatystycznie ważny i na wskroś wymagający podjęcia. Autorka zdecydowała się jednakże w najobszerniejszym, trzecim rozdziale, ukazać właśnie transfer idei pomiędzy niemieckojęzycznym czasopismem Prus Królewskich a polskimi publikacjami (rzadziej czasopismami ze względu na ich znikomą jeszcze wówczas reprezentację). Ów transfer umiejscawia na tle budowania świadomości narodowej (pruskiej) z jednej a regionalno-lokalnej z drugiej (podążając za A. E. Walterem). Kierując się tym kluczem poddaje analizie wydarzenia ze współczesnej polityki i relacje polsko-pruskie oraz ich historię sugerując poszukiwanie punktów stycznych obu kultur. Także w tym miejscu przydałoby się całościowe zestawienie tematów, motywów, odniesień do polskich kontekstów, poprzedzające szczegółowe analizy

treści, gdyż bez uwzględnienia ilościowych proporcji czytelnik nie może wyrobić sobie przekonania, na ile wybrane tematy, np. szczegółowo omówiona elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego na przykładzie publikacji, literatury pięknej i sztuki, są wyjątkowe czy też raczej dobrane przypadkowo. W rozdziale tym ważne miejsce zajmuje także analiza treści recenzji poświęconych rozlicznym pismom naukowym polskich autorów. Na przykładzie dzieł L. Ch. Mizlera de Kolofa, A. Ch. Załuskiego, K. Wyrwicza, J. K. Rubinkowskiego, F. Rzepnickiego czy B. Chmielowskiego i in. Autorka charakteryzuje ich styl pisarski, podejmowaną tematykę, najpopularniejsze motywy (heraldyka, astronomia i in.); dużo miejsca poświęca także publicystyce politycznej (sporowi o *liberum veto*), popularnemu wówczas gatunkowi ody, mowom publicznym, tłumaczeniu tekstów literackich (antycznych, niemieckojęzycznych – tu ponownie brak całościowego ujęcia, z uwzględnieniem ilościowych danych). Mimo takiej wybiórczej perspektywy ciekawych spostrzeżeń dostarczają passusy poświęcone literaturze niemieckiej, np. przekładowi dramatu Gellerta „Das Leben der schwedischen Gräfin von G.***” autorstwa A. Kuratowskiego, ukazujące rozpowszechnioną wówczas teorię tłumaczeń przybliżonych, adaptacyjnych, które jednakże nie znajdują (zupełnie słusznie) pełnej aprobaty recenzentów toruńskiego periodyku. W rozdziale 3 udało się Autorce pokazać wzrastające zainteresowanie autorów „Thornische Nachrichten” sprawami polskimi, zwłaszcza krzewieniem ideałów oświeceniowych, umacnianiem się publicystyki naukowej i rozkwitem zaangażowanej na rzecz rozwoju jednostki literatury (F. Bohomolec, S. Konarski). Za ważne uznać można kreślenie linii połączeń pomiędzy towarzystwami naukowymi Torunia, Gdańska i Warszawy.

Za najciekawszy rozdział, zarówno z literaturoznawczego, jak i medioznawczego punktu widzenia, uznać można czwartą część pracy, która stanowi dobrze obudowaną teoretycznie analizę wybranych (ponownie pojawia się pytanie o klucz doboru) recenzji, ukazujących się w „Thornische Nachrichten” w latach 1762-1766. Rozdział opiera się na sformułowanej na jego początku definicji recenzji w rozumieniu oświeceniowym, uwzględnia także inne około recenzyjne gatunki (sprawozdanie, wypracowanie, traktat, opracowania naukowe i in.) i jako taki stanowi punkt wyjścia do ustalenia zasad praktyki ówczesnego ‘nowoczesnego’ recenzowania, polegającej na zachowaniu odpowiedniego stylu, neutralności wypowiedzi, dokładności i rzetelności opisu. Takie założenia pociągały za sobą krytyczne stanowisko recenzenta, który doszukiwał się z reguły wielu braków i niedociągnięć. Prowadzona przez piszących narracja inicjowała także aktywność czytelnika, który mógł poddać się krytyce i stać się jej konstytutywnym elementem. Przykładem takiego krytycznego patrzenia na tekst z

jednoczesnym włączeniem czytelnika do procesu percepcji jest ocena utworów jezuitów i historyka Kościoła, F. Rzepnickiego, zajmującego się religiami świata i utrwalaniem wiary katolickiej w krajach azjatyckich. Recenzent rozlicza tu jakoby autora z jego umiejętności korzystania ze źródeł, ich opracowania i zachowania bezpartyjnego stanowiska. Podobne kryteria przykładano także do wartościowania omawianych w „Thornische Nachrichten” utworów literatury pięknej (głównie dramatu, powieści i ody). Autorka komentuje tu w obszerny sposób wyliczane w recenzjach mankamenty (brak wierności antycznym wzorcom, nietrzymanie się gatunkowych wyznaczników). Liczne zgromadzone w tym rozdziale przykłady dają pełen obraz działalności recenzyjnej periodyku i pozwalają na ocenę jego stosunkowo wysokiego poziomu, a także rzucają światło na możliwości polsko-pruskiego przenikania się w wieku XVIII. W centrum uwagi Autorki znajduje się jednakże przede wszystkim sama praktyka recenzyjna czasopisma, dążąca do rzetelności opisu i zachowywania norm gatunkowych, a także ugruntowująca konserwatywne postrzeganie świata. Mimo wspomnianych już mniej trafnych rozwiązań dotyczących struktury monografia przedstawia dobrą, rzetelną, opartą na licznych pozycjach bibliograficznych analizę toruńskiego periodyku z lat 1762-1766 i stanowi istotny wkład do badań literaturoznawczych oraz z zakresu kultury mediów, posiadającym znaczenie zarówno dla polskich, jak i niemieckich odbiorców. Szkoda, że kilka z jej rozdziałów (3.1; 3.4.3; 3.4.6; 4.3) ukazało się już wcześniej, bo pomniejsza to wartość tej oryginalnej publikacji, która – mimo specyfiki dyskursu prasowego – stanowi bardzo dobre, świadczące o wiedzy Autorki i jej rozpoznaniu tematu źródło informacji o recenzyjnej prasie niemieckojęzycznej z terenu polsko-pruskiego pogranicza.

Ocena osiągnięcia głównej Habilitantki znajduje swoje dopełnienie w artykułach i rozdziałach poświęconych niemieckojęzycznej prasie Prus Królewskich, w tym „Thornische Nachrichten von gelehrten Sachen”, powstałych w latach 2012-2020. Należy podkreślić, że prasa Prus Królewskich interesuje Panią dr Katarzynę Chlewicką z różnorodnych punktów widzenia, z jednej strony dba o jej monograficzne ujęcia (np. w artykułach „Prasa Prus Królewskich w XVIII wieku – problemy recepcji w dotychczasowej historiografii i perspektywy badawcze”/2016, „Transfer idei i informacji na granicy kultur”/2020), z drugiej wybiera takie aspekty, które poszerzają spektrum badań na temat polsko-niemieckiego transferu kulturowego, dokonującego się w niemieckojęzycznej prasie Prus Królewskich. Do drugiej grupy nowych trajektorii badawczych należy zaliczyć studia nad przepływem praktyk komunikacji naukowej i literackiej („Presse als Indikator regionaler Kommunikationsstrukturen”/2016; „Die Rezeption der »Danziger Nachrichten«/2012),

tożsamości regionalnej („Regionale Identität im Königlichen Preußen des 18. Jahrhunderts”/2016), dyskursów prowadzonych na łamach „Thornische Nachrichten”, np. dyskursu na temat osiągnięć naukowych czy profili wydawniczych innych periodyków („Die Rezeption der Danziger Nachrichten in den »Thornischen Nachrichten von gelehrten Sachen« (1762-1766)”/2012; „Ein gelehrtes Netzwerk im Spiegel der Presse”/2014). Część z prezentowanych w tych publikacjach badań znajduje swoje pogłębienie w monografii habilitacyjnej. Poprzez dobór nowych tematów badawczych Pani dr Katarzyna Chlewicka pokazuje ponadto, że świadoma jest bogactwa tematycznego i gatunkowego obszaru, którym się zajmuje, umiejętnie dobierając zagadnienia badawcze, które mogą zainteresować zarówno polskich, niemieckich, jak i międzynarodowych badaczy. Do takich należą np. kwestie gatunku recenzji (analizowane pierwotnie w artykule „»Es ist eben so gefährlich ein Schriftsteller als ein Journalist zu werden.« Über die Maßstäbe des angemessenen Rezensierens in den »Thornischen Nachrichten von gelehrten Sachen« (1762-1766), a następnie w wersji poszerzonej w monografii), recepcja elekcji Stanisława Augusta Poniatowskiego (tu tożsama strategia postępowania, upowszechnienie badań w postaci artykułu z roku 2014, a następnie jego inkorporacja do monografii) czy pytanie (jakże ważne!) o stworzenie bibliografii czasopism ukazujących się w Prusach Królewskich („Über das Desiderat einer Zeitschriften- und Zeitungs-Bibliografie für das Königliche Preußen”/2021). Nie oznacza to, że Habilitantka krąży wokół już podjętych wątków badawczych, choć takie wrażenie może powstać, ale sukcesywnie skłania się do przekraczania nowych obszarów, za jakie można bez wątpienia uznać włączenie do badań prasy moralizatorskiej z obszaru Prus Królewskich, jak i Polski (czasopisma Warszawy). Temu zagadnieniu poświęciła dwa artykuły – „The Spectatorial Press from the Kingdom of Poland”/2020 oraz „Embedded in the mainstream of argumentation: narratives in »Die mühsame Bemerckerin«”/2020. Oba rozdziały są potwierdzeniem pozycji dr Katarzyny Chlewickiej w środowisku badaczy międzynarodowych, zajmujących się prasą XVIII w. O uznaniu dla Habilitantki w obszarze nauki polskiej i niemieckiej świadczą ponadto jej udział w projektach zagranicznych, kontakt z wybitnymi badaczami z Poczdamu, Getyngi i Lipska, u których praktykowała, odbywała kwerendy i krótkie pobyty stażowe, możliwe dzięki dwukrotnemu pozyskaniu grantu IDUB UMK w Toruniu (2021, 2022). Wyrazem docenienia ze strony polskiego środowiska badaczy wieku XVIII jest natomiast włączenie hasła o L.Ch. Mizlerze de Kolofie do „Słownika Polskiej Krytyki Literackiej 1764-1918”, pod red. T. Kostkiewiczowej, G. Borkowskiej i M. Rudkowskiej (2024). Godną podkreślenia zasługą Habilitantki jest upowszechnienie wiedzy i zwrócenie uwagi na dokonania tegoż saksońskiego uczonego, krytyka i wydawcy, który z zaangażowaniem implementował idee oświecenia na

gruncie polskim, szczególnie w ramach założonego przez siebie czasopisma „Warschauer Bibliothek”. Obszerny artykuł poświęcony de Kolofowi, który ukazał się w monografii wieloautorskiej „Bildungspraktiken der Aufklärung” (pod red. S. Pasewalck i M. Webera; 2020), oceniam bardzo wysoko, gdyż stanowi udokumentowanie rozwijanego od czasu doktoratu warsztatu Habilitantki, która polega na wpisywaniu obiektu naukowej eksploracji w pola kulturowe (biograficzne, epoki, zarówno w kontekście globalnym, jak i lokalnym), precyzyjne i erudycyjne odtwarzanie w oparciu o dostępne źródła mało znanych dotąd faktów (w tym przypadku trudną drogę inicjowania i utrzymania czasopisma „Warschauer Beiträge”) oraz opisywanie dokonującego się transferu kulturowego, jego uwarunkowań, powodzenia i porażki. Również z wysoką oceną spotkać powinny się dwa artykuły (jeden w języku polskim, drugi w niemieckim) poświęcone mitowi Fryderyka II w twórczości K. W. Ramlera, poety, wydawcy i krytyka literackiego XVIII w., które za pomocą innych metodologii ukazują budowanie mitu przywódcy w okresie oświeceniowym (Fryderyk II w ujęciu semiotycznym, komparatystycznym i kulturowo-społecznym). W odniesieniu do tych dwóch artykułów warto podkreślić, że Pani dr Chlewicka należy do tych polskich germanistów, którzy upowszechniają swoje badania nie tylko w języku niemieckim, ale także polskim i z myślą o międzynarodowym odbiorze – angielskim.

Na koniec pozostawiam najistotniejsze z osiągnięć Habilitantki: zdobycie finansowania na kierowanie projektem OPUS 22 „Leksykon Prasy Prus Królewskich”, co stanowi nie tylko ukoronowanie dotychczasowych starań na polu naukowym, ale także wyróżnienie dla badań germanistycznych, które z trudem przebijają się przez grantowe zasieki. Na podkreślenie zasługuje ponadto fakt, że projekt poprzez swój komponent digitalny wpisuje się we współczesne tendencje badawcze, przyczynia do rekonstruowania kulturowych przestrzeni niepamięci i budowania polsko-niemieckiego dialogu.

2. Ocena osiągnięć w zakresie dydaktyki i popularyzacji nauki

Oceniając zaangażowanie Habilitantki na rzecz procesu dydaktycznego Katedry Filologii Germańskiej UMK w Toruniu należy wskazać na profil prowadzonych przez nią zajęć. Oprócz przedmiotów z praktycznej nauki języka niemieckiego w ofercie dr Chlewickiej znajdują się moduły z zakresu historii literatury, autorskie seminaria (np. o ewolucji gatunku ballady, liryce miłosnej, niemieckojęzycznej *short story* czy opowiadaniu po 1945 roku) oraz konwersatoria z zakresu wiedzy o regionie („Kulturleben

im Königlichen Preußen”), ponadto seminaria licencjackie, których prowadzenie zaowocowało wypromowaniem 57 licencjatów. Na podkreślenie zasługują podejmowane przez panią dr Katarzynę Chlewicką aktywności na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w jednostce: kierowanie studiami niestacjonarnymi, nadzorowanie wprowadzenia KRK dla Szkolnictwa Wyższego, koordynowanie modułem praktyczna nauka języka oraz współtworzenie nowego programu studiów. Wspierała także rozwój studentów i uczniów szkół średnich, podejmując się opieki nad projektami dydaktycznymi i aktywnie współtworząc regionalny komitet Olimpiady Języka Niemieckiego. Jako wiceprzewodnicząca Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu podejmuje, we współpracy z innymi członkami zarządu, liczne inicjatywy na rzecz promowania kultury niemieckiej w mieście.

3. Konkluzja

Przedłożona monografia, zgłoszona jako główne osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym we wniosku Habilitantki z dnia 02.01.2025, jest ważnym wkładem do polskich badań germanistycznych, zwłaszcza nad przestrzenią polsko-niemieckiego pogranicza kulturowego, ale także do niemieckich studiów z zakresu historii kultury mediów; świadczy ona o dojrzałości naukowej dr Katarzyny Chlewickiej, jej kompetencji i metodologicznym przygotowaniu do samodzielnego prowadzenia badań, czego potwierdzeniem jest powierzenie jej kierownictwa grantem naukowym programu OPUS. Biorąc pod uwagę dorobek po doktoracie, pracę dydaktyczną na rzecz uczelni macierzystej oraz zasługi na polu umiędzynarodowienia polskich badań germanistycznych stwierdzam, że Pani dr Katarzyna Chlewicka spełnia wymogi art. 219 ust. 1 Prawo o szkolnictwie wyższym, co pozwala na nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych.

